

Reportatge

La força dels veterans

Tenen entre 36 i 81 anys, però encara mantenen la il·lusió del primer dia per deixar lliscar la sola dels seus esquís pels estadis de competició, i allà on no arriben les cames, allà on aquestes no responen com se'n podria esperar, sorgeix la tècnica que no han perdut mai. Són el col·lectiu de veterans que amb el seu esforç i el seu exemple estan fent de la Lliga Catalana Màsters d'Esquí Alpí una competició sense rostre.

📍 Celles Pinedraba

"Loco" les teves cançons sempre han estat una font d'inspiració i en aquesta ocasió no podia ser menys, oi amic? Quanta raó tens quan puges dalt d'un escenari i cantes amb aquell savoir-fair que tant sols tu tens allò de 'Sabor de veterano'. Doncs, amic, hauries de veure quins cops amagats tenen aquests veterans de l'esport. Són uns autèntics troglodites de l'esquí, pels qui la competició, el fet de baixar per una pista, de fer un eslàlom o un gegant els fa bullir la sang. Són, amic,

un grupet d'uns 130 corredors, que es resisteixen a penjar els esquís i per a qui pot ser que passin els anys, però no pas la passió que senten per aquesta fascinant modalitat blanca.

Dos grups ben diferenciats

D'entre tots aquests esquiadors es podria traçar una ratlla i establir dos grups clarament diferenciats. Els esquiadors que van dels 30 als 55 anys i els que tenen

més de 55 anys, fins a arribar als 80. El primer, el podríem qualificar com el dels veterans joves i el segon com el dels veterans veterans. Tots són veterans. El que passa és que si seguim el criteri de la FIS un esquiador es considera veterà a partir dels 30 anys. Una situació una mica estranya, ja que avui dia hi ha esquiadors amb aquesta edat que estan disputant la Copa del Món, els Mundials o els Jocs Olímpics i que no tan sols participen, sinó que a més a més guanyen curses. Com

es pot veure en el quadre de les classificacions de la passada Lliga Catalana, cada cinc anys s'estableix una categoria, un rànquing que va de la classificació d'honor a la C2.

Dintre d'aquest ampli ventall de corredors, el seu gruix estaria en les edats compreses entre els 37 i 38 anys. Són aquella sèrie d'esquiadors que un dia van deixar la competició o van aparcar la seva fal·lera per l'esquí per diferents raons, com ara ser pares, i que un cop ja tenen la canalla una mica gran tornen a practicar l'esport que tantes sensacions els aporta. També hi ha el col·lectiu d'esquiadors joves, com és el cas de Jordi Alcubierre o 'Cristobal Calzado 'Tito'; esportistes que no poden viure sense l'esquí i que encara no tenen massa obligacions familiars. Juntament amb aquests grups descrits també hi ha "els corredors que en el seu moment es van cremar o que ja creien que ho havien fet tot en l'esquí, i que un bon dia decideixen tornar, sense

➔ Josep Maria 'Pepi' Juncadella,

responsable dels màsters, "L'esquiador veterà és molt exigent" És una de les persones més veteranes dins de l'organigrama de la Federació Catalana d'Esports d'Hivern. Porta més de deu anys treballant-hi. Ha desenvolupat les tasques de tresorer i vicepresident econòmic. Fa cinc anys que s'encarrega dels màsters i la part negativa d'aquesta feina que l'apassiona és que gairebé no li queda temps per esquiar.

T'agrada la feina que fas?

Si, que m'agrada, tot i que he hagut de deixar de córrer. Abans compaginava el fet d'esquiar i controlar l'organització i el desenvolupament de les curses. Però vaig veure que no es podia tenir el cap a dos llocs. Cada cop t'impliques més en l'organització, cada cop hi ha més feina.

Què és el més difícil de la teua feina?

El més complicat és tractar amb la gent. El que passa que, tot i que pugui semblar el contrari, l'esquiador veterà és molt exigent, ja que és a la vegada el pare i el corredor. D'altra banda, és una feina molt agraïda.

Donada l'edat dels esquiadors, hi ha moltes lesions?

No. Si que n'hi ha, però les normals.

Quin aspecte de l'organització d'una cursa de veterans és més difícil?

Hi ha una qüestió que és molt complicada i difícil de calibrar. Pensa que quan més grans són els corredors, més se'ls ha de cuidar. S'ha d'estar al seu darrere i animar-los, però sense deixar de mantenir uns criteris. Un exemple, en el Campionat d'Espanya, l'esquiadora més grans, de 70 i escaig d'anys, es va saltar una porta i se'n va anar recte. Ens va dir que no la va veure i que li van dir que havia d'anar recte. Què vols fer-hi?

Segurament, la teua experiència com a esquiador et servirà, ja que tu vas ser un bon esquiador, oi?

Si que serveix. A veure, jo corria de jove, pel club Supermolina, que ja ha desaparegut. No era dels bons, però vaig durar fins als 25 anys, que ja és molt. On despuntava més era en descens. Vaig fer cinquè a uns Campionats d'Espanya i estava en primera línia. I t'haig de dir que quan jo corria esperava com amb candeletes tenir els 30 anys per córrer el Campionat de Catalunya, ja que era una cursa emblemàtica.

Com anomenaries un màster que encara no estigui envellit?

És un tema de 'gusanillo', i d'altra banda d'aprofitar el temps i de no avorir-se en l'esquí de cap de setmana. Normalment un sempre esquia en la mateixa estació, i si se segueix la Lliga pots esquiar en sis o set diferents. El que sí és cert, és que una persona que comença a córrer, o s'enganxa o ho deixa. I si s'enganxa, es compra el material i es fa d'un club. Mira on pot entrenar i què ha de fer per superar-se, ja que s'ha de tenir un mínim d'esperit competitiu.

oblidar els nouvinguts, corredors que anys enrere no havien tingut una fal·lera massa gran per l'esquí de competició, però que ara quan ja són veterans s'enganxen", explica Pepi Juncadella, responsable dels veterans dins de la Federació Catalana d'Esports d'Hivern.

Sense descans

Com a tot altre esport, i com en qualsevol altra categoria, hi ha esquiadors que s'ho agafen com si els anés la vida. S'ho poden permetre i bé que fan. En aquest sentit, hi ha uns 50 esquiadors pels quals l'esquí de competició no es redueix a córrer la Lliga Catalana o el Campionat de Catalunya, sinó que va més enllà, fins al punt que com si fossin uns joves més que comencen, arriben a fer pretemporada. Aprofiten els seus dies de vacances per entrenar al màxim, i a la mínima que poden posen terra pel mig amb direcció als Alps. Ben mirat, si es presència una cursa de lluny, tampoc sabria diferenciar si la persona que està baixant té 20, 30, 40 o 50 anys. Home, potser en la posició i en la traçada dels viratges, però en la resta no, tot i que les curses es disputen en uns estadis especialment preparats per a l'ocasió, i que les pistes podrien ser les equivalents a les de les curses d'infants, ja que s'han d'adaptar a l'edat i a l'estat físic de l'esquiador. Els veterans van equipats com qualsevol altre esquiador que competeix, amb la seva granota, les seves proteccions i el casc de rigor, sense oblidar-nos dels esquís preparats a consciència. No seria estrany que un dia o altre,

Abans, o trencaves l'esquí o trencaves la cama

algun màster arribés a la línia de sortida amb un skiman a la butxaca.

Sembla com si estiguéssim davant d'una febre de veterans, i davant aquesta febre no hi ha termòmetres que valguin. Les curses de màsters han evolucionat molt, i s'ha passat d'una temporada en què tant sols hi havia un Campionat de Catalunya en gegant a una sola mànega, més una cursa tradicional que es feia a Baqueira, a una Lliga Catalana entre sis i set curses, de les quals la majoria són de dos dies, amb el gegant sempre a dues mànegues, tot i ser més cansat, i l'eslàlom també a dues tandes.

El nucli és a la Cerdanya

Des de la FCEH el que s'intenta a l'hora d'establir el calendari és de repartir les curses per les diferents pistes que poblel en Pirineu i el Prepirineu català. La Molina, Masella, Port Ainé, Espot o Núria han acollit diferents curses de màsters, com també ho han fet el sector d'Ordino a Vallnord, Andorra, o Grandvalira també al petit però gran país dels Pirineus, sense oblidar-nos de Livina. Però, tot i l'estratègica distribució del calendari, sembla clar que el 80% del gruix dels esquiadors veterans es troben repartit per la Cerdanya, mentre que un 20% el trobem a la Vall d'Aran; sense oblidar-nos dels madrilenys, andorrans o aragonesos,

que, coneixedors de la qualitat de les nostres competicions, no dubten a fer els quilòmetres que faci falta per prendre part en una competició amb els seus. El fet que a Espanya no hi hagi una Lliga de Màsters potser afavoreix aquest èxode. Catalunya no tant sols és una potència en l'esquí alpi juvenil, infantil o d'elit, també ho és en veterans, tant pel que fa als seus corredors com en l'organització de les curses, i la prova la tenim en el fet que la temporada passava Baqueira Beret acollís el Campionat d'Espanya. També, als habituals que segueixen el calendari, se'ls afegeixen els esquiadors locals de l'estació en qüestió, i tots gaudeixen tant de les curses com de l'ambient que es respira. Les curses de vete-

rans són especials, i el reglament fa referència tant a les mesures de seguretat que s'han de seguir al peu de la lletra com a l'obligatorietat del dinar o el sopar de germanor, sense el qual les jornades de competició no serien el mateix. I amb l'ambient i la festa que es crea en tot sopar que s'apreciï no és estrany que les competicions de màsters vagin a més, si a més a més el tragat de les pistes és el correcte, la planificació del calendari encertada i el responsable que hi ha al darrere sap com s'han de fer les coses. Probablement aquesta temporada la Lliga Catalana ens prepararà alguna agradable sorpresa. Arriba a la seva 13a edició, però nosaltres no som supersticiosos. *

Una Lliga Catalana sense precedents

Poques vegades es recorda una Lliga Catalana amb tantes curses, sis, amb un seguiment de corredors tan alt i amb tant bon feeling com l'edició passada. Esperem que aquesta propera Lliga mantingui aquesta sintonia, de moment ara toca reconèixer el treball dels millors en la 12 Lliga Catalana Màsters d'Esquí Alpi.

Clubs

1.CANMC, 1.479 punts. 2.LMCE, 620 punts. 3.CAF, 474 punts. 4.CET, 446 punts. 5.CEVA, 369 punts. 6.CAEI, 331 punts. 7.UEC-S, 233 punts. 8.CEB, 200 punts. 9.SCC, 90 punts. 10.UEC-M, 75 punts.

Individual

Categoria honor (1925 i anteriors). 1. Lluís Sanagustín (UEC-M), 25 punts.

Categoria B5 (1926-1930). 1. Agustí Bulbena (CANMC), 125 punts.

Categoria B4 (1931-1935). 1. Manel Costa (CEB), 125 punts. 2.Fèlix Costa (CAF), 70 punts. 3.Francesc Robert (CAF), 65 punts. 4.Àngel Joaniquet (LMCE), 50 punts. 5.Toni Comas (CEC), 35 punts.

Categoria B3 (1936-1940). 1.Sebastià Tugues (CET), 75 punts.

Categoria B2 (1941-1945). 1.Josep Viladomat (CAF), 50 punts.

Categoria B1 (1946-1950). 1.Joan Planas (CEVA), 110 punts. 2.Francesc Isard (CAF), 75 punts. 3.Ramon

Tuneu (CER), 47 punts. 4.Jaime Marco (CAEI), 45 punts. 5.Renato Olivier (CAF), 40 punts.

Categoria A5 (1951-1955). 1.Jordi Benini (CET), 120 punts. 2.Agustí Joan Segarra (UEC-S), 90 punts. 3.José Mur (CAEI), 55 punts. 4.Joan Pales (GRAN), 45 punts. 5.Guillermo Mur (CANMC), 35 punts.

Categoria A4 (1956-1960). 1.Francesc Roca (SCC), 90 punts. 2.Toni Blanch (CAF), 72 punts. 3.Xavier Batlle (CET), 70 punts. 4.Lluís Moya (CANMC), 52 punts. 5.Àngel Gràcia (CAEI), 50 punts.

Categoria A3 (1961-1965). 1.Òscar Casals (CANMC), 100 punts. 2.Jordi Casals (CANMC), 80 punts. 3.Manel Costa (SOL), 73 punts. 4.Toni Comas (UEC-M), 52 punts. 5.Alberto Fucale (CANMC), 45 punts.

Categoria A2 (1966-1970). 1.Ramón Carbonell (CANMC), 110 punts. 2.Jordi Muñoz (CET), 105 punts. 3.Ferran Escabia (CANMC), 85 punts. 4.Marc Grau (CET), 61 punts. 5.Francesc Robert (CANMC), 45 punts.

Categoria A1 (1971-1975). 1.Cristòbal Calzado (CAEI), 100 punts. 2.Jordi Alcoverre (CANMC), 100 punts. 3.Quim Capaces (ELIT), 63 punts. 4.Cristian Casanoves (CANMC), 55 punts. 5.Santi Costa (CANMC), 44 punts.

Categoria C7 (1941-1945). 1.Clara Cervetó (LMCE), 125 punts. 2.Roser Real (CEB), 75 punts. 3.Dolors Ribes (CAF), 58 punts. 4.Rosa Maria Subirana (CEVA), 55 punts. 5.Núria Tomàs (CAF), 20 punts.

Categoria C5 (1951-1955). 1.Mayte Luengo (LMCE), 125 punts. 2.Carolina Rodes (CEVA), 25 punts.

Categoria C4 (1956-1960). 1.Tina Tarradas (LMCE), 50 punts. 2.Victoria Zamora (CANMC), 25 punts. 3.Silvia Raventós (CANMC), 20 punts.

Categoria C3 (1961-1965). 1.Gabriela Puncernau (LMCE), 120 punts. 2.Marta Compte (CANMC), 50 punts. 3.Rosa Figul (CANMC), 30 punts. 4.Cristina Tarradellas (CANMC), 28 punts. 5.Silvia Gareriga (CANMC), 15 punts.

Categoria C2 (1966-1970). 1.Gloria Martínez (CEVA), 120 punts. 2.Angie Tarragó (CANMC), 90 punts. 3.Arantxa Helguera (CANMC), 50 punts. 4.Alberta Fornesa (LMCE), 45 punts. 5.Elena Baustista (LMCE), 27 punts.

Lluís Sanagustín, esquiador, 88 anys

"No hi ha fortuna més gran que la salut"

Ha batut el record al ser l'esquiador més veterà que ha pres part a la Lliga Catalana de Màsters d'Esquí Alpi i Campionat de Catalunya de l'especialitat. Lluís Sanagustín té, sí, sí, 88 anys. Córrer pel UEC Mataró i es cuida com si fos un atleta d'elit. Cada dia baixa al carrer per jugar amb els amics a la petanca i no deixa de mirar per la finestra a veure quan canvia el temps i baixen les temperatures.

Quan va començar la seva relació amb l'esquí.

Vaig començar amb el batalló de muntanya pirenaica, amb 19 anys. Aleshores feia marxar i coses d'aquestes militars. Vaig arribar a fer sis anys de mili, i l'últim em van portar a Berga, on vaig poder reprendre l'esquí. El capità em va posar a la secció d'esquiadors, i als 26 em vaig llicenciar.

I després de l'època militar, va seguir esquiant?

Als hiverns em dedicava a esquiar i jugar a rugbi. De tant en tant pujava amb els amics a la Molina. Anava a l'estació de Catalunya a les 05.30 hores del matí. Arribàvem a les 09.30 hores. Era el tren blanc.

I no va deixar mai d'esquiar?

De tant en tant. Quan et cases i tens criatures. Potser vaig estar un hivern sense esquiar poc o massa, però mai ho vaig abandonar. Alternava el rugbi, del que vaig ser campió d'Espanya, amb l'esquí; i tant feia fons o alpi. He estat campió de Catalunya de descens, set o vuit anys, i de fons també vaig ser campió d'Espanya.

Què preferia, l'esquí alpi o el de fons?

El fons no el practicava habitualment, tant sols feia una cursa. He estat una persona molt forta i tenia molt de fons. Quan vaig guanyar el Campionat d'Espanya em va donar la medalla Alfons de Borbó, qui anys després moriria degollat per un cable a la part baixa d'una estació d'esquí.

Quan va començar a córrer la Lliga de màsters?

Vaig començar a córrer als 26 anys. Ara fa 35 anys que tinc un apartament a la Molina, i sempre pujava amb la meua senyora i les meues filles.

I no passa por esquiant amb 88 anys?

Por no, però veig que s'acaben les forces. Després de la guerra no he sentit mai por. No la conec.

Diuen que la tècnica no es perd mai.

Francesc Izard, esquiador, 58 anys

"Quan baixes no penses en l'edat"

Corre uns 30 curses en una temporada i és un dels nostres millors esquiadors veterans, dins i fora de les nostres fronteres. Disputa la Lliga Catalana, algunes proves de la Copa d'Itàlia, de la Copa de França i el Campionat del Món de Veterans. Per poder fer aquest calendari amb unes mínimes garanties, Francesc Izard, 58 anys, Sabadell, du a terme una dura preparació física, psíquica i tècnica, que no s'atura ni per l'estiu.

Com anat aquest estiu?

A l'estiu faig estades enfocades a l'esquí i em preparo físicament. Del juliol al novembre igual faig uns 40 dies d'esquí als Alps. Allà em trobo amb veterans

Em diuen que si segueixo esquiant és perquè ho fet sempre. Jo ho faig perquè encara em queden forces. No hi ha fortuna més gran que la salut. Ara jugo tots els dies a la petanca, vaig en bici i m'ho passo molt bé. Ara les pistes són una mica fortes, però crec que aquesta temporada seguiré esquiant. El que sí vaig notar la temporada passada és que vaig perdre molta força. Ja m'acosto als 90 anys i no es poden demanar miracles. Ho provaré. Procuraré no caure, i ja veurem.

Com t'afecta l'edat a l'hora d'esquiar?

Bàsicament en què tens força. Et fas vell. Ara el foc gairebé està a les cendres, però encara hi ha humor.

Com ha canviat el món de l'esquí, oi?

Abans ens coneixíem tots. Gairebé érem quatre les persones que pujàvem a esquiar, i pràcticament tots érem excursionistes de muntanya, i ara hi ha mil persones que esquien.

Sort que avui és més fàcil esquiar.

Abans costava molt. Esquiaves sempre en neu verge, i o trencaves l'esquí o et trencaves la cama. No et podies desprendre de l'esquí. Guanyava el més fort. En aquell temps jo mateix em feia els meus propis esquís, ja que treballava la fusta, i també feia els dels amics. Ara els esquís són una sola que l'Illica. Antigament fer un viratge costava horrors. Havies de ser un atleta i les fractures estaven a l'ordre del dia.

Vosté és un exemple a seguir.

No ho sé. Mira, jo he tingut el privilegi de tenir salut, i encara l'aprofito per passar-m'ho bé.

d'altres països i entrenem junts.

Disputa curses d'eslalom, gegant i super gegant, quina disciplina se li dona millor?

El que em va millor és l'eslalom. De jove ja se'm donava bé i m'he adaptat bé a la nova tècnica d'ara, que és diferent.

Porta l'esquí a la sang?

Vaig començar a esquiar als 18 anys i vaig estar-hi fins els 34. Sempre pel Club Alpi Falcó de Sabadell.

Si ho comparem amb els joves que avui en dia comencen, vosté va anar tard, oi?

Bé, aleshores no s'anava tant a esquiar. De curses d'infantils es feien ben poques. Ara, desde els cinc anys tothom esquia.

Quines diferències troba entre l'esquí d'ara i el d'abans?

Avui en dia esquiar és una pràctica molt fàcil, fins i tot arribes a les pistes per una bona carretera, amb cotxes bons i els telecadres van força bé. Ara, el problema és saber acabar quan toca. Avui en dia s'esquia més ràpid i amb una major seguretat, un canvi que crec que es va accelerar amb l'entrada del càrving, que va representar una seguretat total per l'esquiador. Ara s'esquia sobre els dos cantells, abans es feia sobre un, i per tant es té més superfície de contacte. Potser les botes són el punt del material que menys ha evolucionat. Són més còmodes i ràpides de lligar, però el moment més feliç de la jornada d'esquí segueix sent quan et treus les botes.

Les pistes també han variat força, oi?

Són més amples i més segures, amb un desnivell més regular. A mi m'agrada dir que ara s'esquia per autopistes i abans ho feiem per carreteres d'asfalt que gairebé eren camins de carro.

No li fa por patir una lesió?

No. La última important la vaig tenir a l'hivern de 1999 i vaig estar uns 30 dies fora de circulació. Uns 45 dies sense competir. Quan corres i entrenes no hi penses en aquest tema, però sí que és veritat que ja fa uns anys que tinc l'assegurança completa.

I la tècnica no s'adapta a l'edat?

Bàsicament, el que has de saber amb l'edat és saber aturar-te a temps. Si vaig a esquiar a les nou del matí, a les onze ja haig de parar. No voler forçar, però quan baixes no penses en l'edat que tens.

